

Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu oraz jego strefie podmiejskiej

Sylwia Bródka
Andrzej Macias

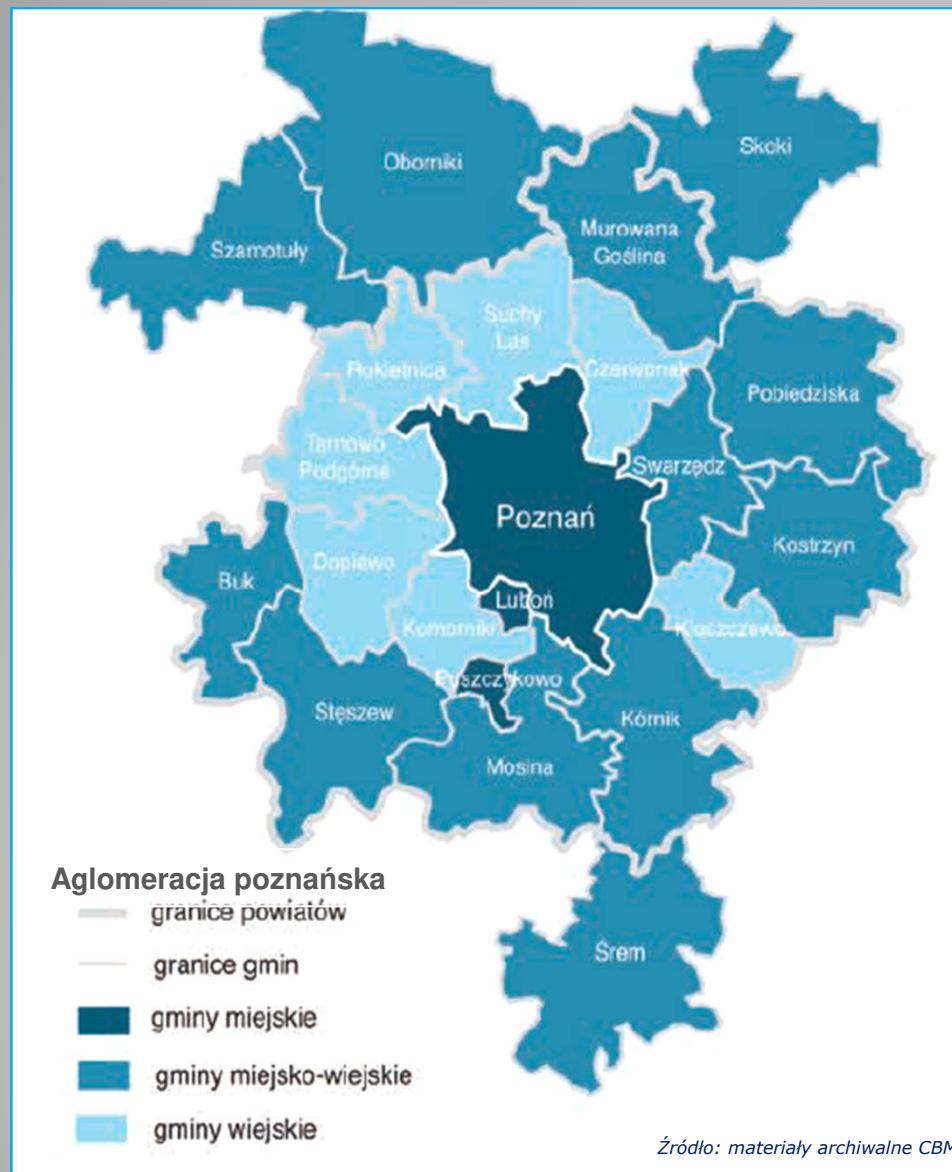
Zakład Ekologii Krajobrazu
Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych

Cele opracowania:

- 1. Charakterystyka obszaru badań z uwzględnieniem zróżnicowana struktury krajobrazu**
- 2. Analiza znaczenia jakości krajobrazu, dla warunków życia, zamieszkania i wypoczynku w aglomeracji poznańskiej**
- 3. Identyfikacja czynników wpływających na wysoką lub niską wartość krajobrazu**
- 4. Analiza rozmieszczenia obszarów i obiektów o wysokiej jakości krajobrazu w aglomeracji poznańskiej**
- 5. Identyfikacja cech idealnego krajobrazu miejskiego i wiejskiego**
- 6. Charakterystyka działań zmierzających do poprawy jakości krajobrazu**

Obszar badań

Nazwa gminy	Status administracyjny	Powierzchnia [km ²]	Liczba ludności
Poznań	Gmina miejska	262	548 028
Kleszczewo	Gmina wiejska	74	6 951
Kórnik	Gmina miejsko-wiejska	186	23 075
Puszczykowo	Gmina miejska	16	9 819

Struktura pokrycia terenu oraz ochrona środowiska

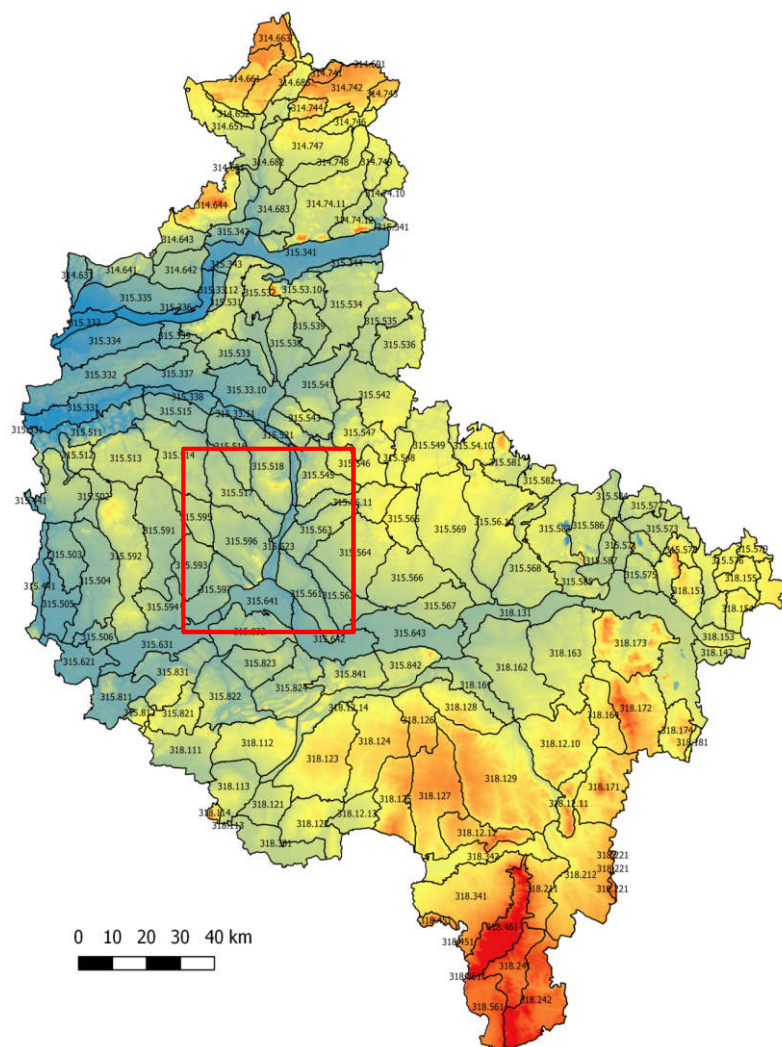
[% ogólnej powierzchni gminy]

Gmina	Lasy	Inne tereny zieleni	Wody	Tereny rolnicze	Tereny zabudowane	Lasy ochronne	Prawna ochrona przyrody
Poznań	16,9	5,0	2,0	32,6	43,5	14,6	0,2
Kleszczewo	2,1	0,2	0,7	88,6	8,4	1,3	0,001
Kórnik	27,5	7,4	2,5	54,3	8,3	10,3	44,7
Puszczykowo	53,6	12,7	2,1	12,3	27,7	51,5	13,1

Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu oraz jego strefie podmiejskiej

Położenie fizycznogeograficzne obszaru badań

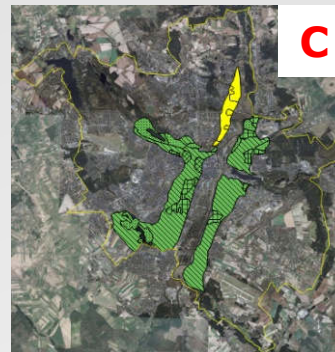
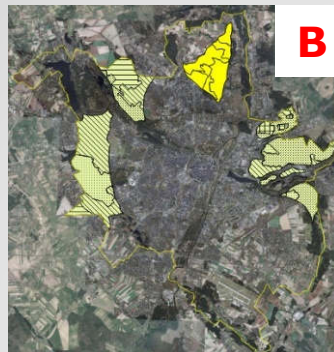
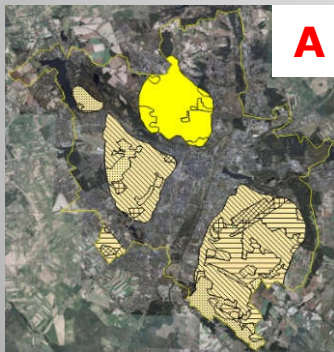
Mezoregion		Mikroregion	
Kod mezo-regionu	Nazwa mezo-regionu	Kod mikroregionu	Nazwa mikroregionu
315.51	Pojezierze Poznańskie	315.516	Równina Wschodnioszamotulska
		315.517	Równina Zachodniopoznańska
		315.518	Pagórki Moraskie
		315.522	Poznański Przełom Warty – Odcinek Bolechowski
		315.523	Poznański Przełom Warty – Odcinek Puszczykowski
		315.545	Pagórki Poznańskie
315.56	Równina Wrzesińska	315.561	Równina Rogalińska
		315.562	Równina Kórnicka
		315.563	Równina Swarzędzka
		315.564	Wysoczyzna Średzka
		315.56.11	Wysoczyzna Pobiedziska
		315.596	Pagórki Mosińskie
315.64	Kotlina Śremska	315.641	Obniżenie Mosińskie

Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu oraz jego strefie podmiejskiej

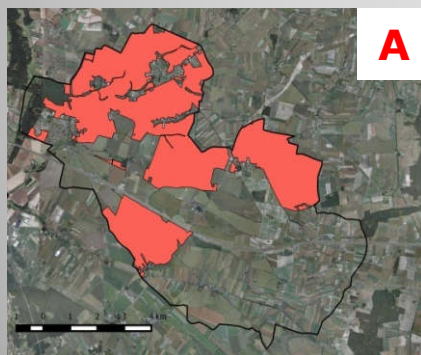
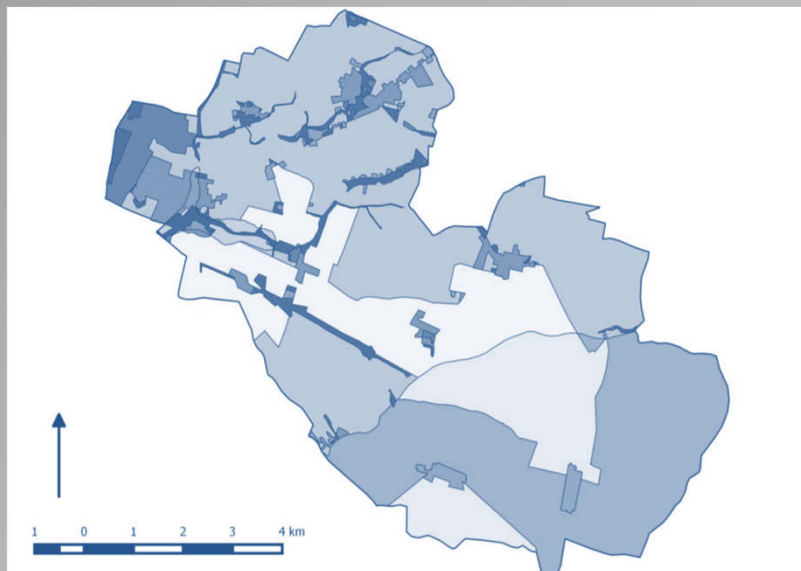
Struktura krajobrazu w Poznaniu

1. Wyróżniono 29 jednostek, które reprezentują 11 typów oraz 19 podtypów krajobrazu;
2. Przestrzennie dominują jednostki związane z:
 - wysoczyzną morenową płaską z przewagą zabudowy luźnej (ryc. A),
 - równiną sandrową z przewagą zabudowy luźnej (ryc. B),
 - terasy nadzalewowej z mozaiką zabudowy luźnej i terenów zieleni (ryc. C),
 - terasy zalewowej dennej z przewagą zieleni nieurządzonej (ryc. D),
 - rynien polodowcowych z przewagą zieleni urządzonej (ryc. F).

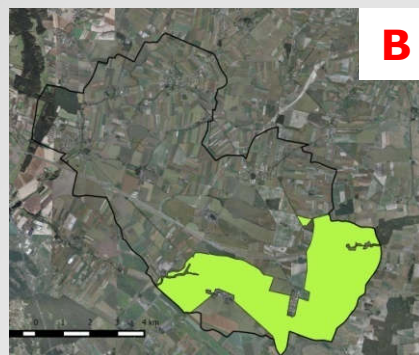

Struktura krajobrazu w gminie Kleszczewo

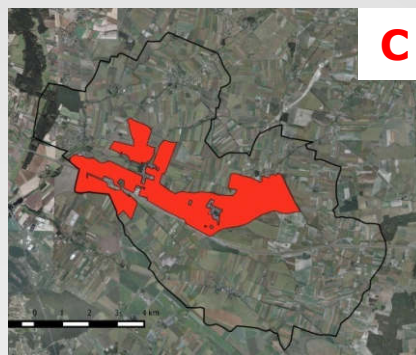
1. Wyróżniono 17 jednostek, które reprezentują 6 typów oraz 9 podtypów krajobrazu;
2. Przestrzennie dominują jednostki związane z:
 - wysoczyzną morenową płaską z użytkowaniem rolnym o mozaikowej strukturze rozłogów (ryc. A),
 - wysoczyzną morenową falistą z użytkowaniem rolnym o mozaikowej strukturze rozłogów (ryc. B),
 - wysoczyzną morenową płaską z użytkowaniem rolnym o skonsolidowanej strukturze rozłogów (ryc. C).

A

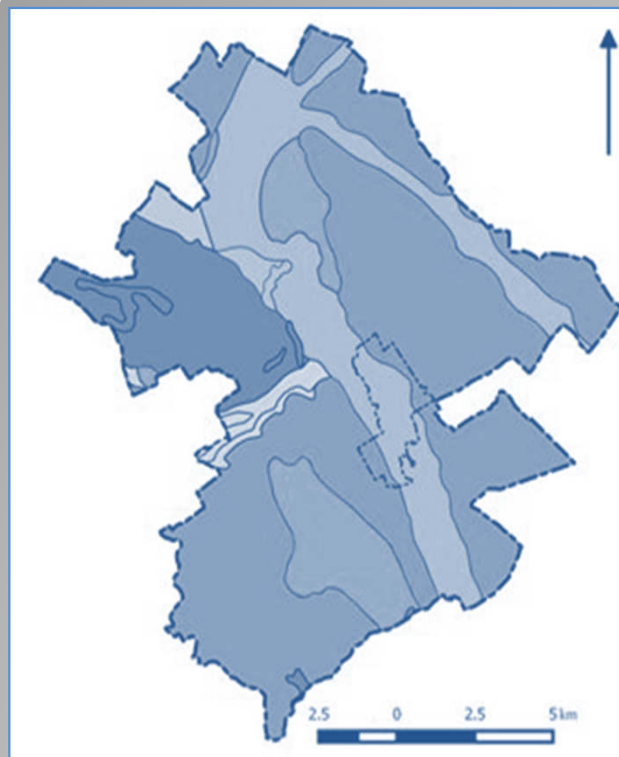
B

C

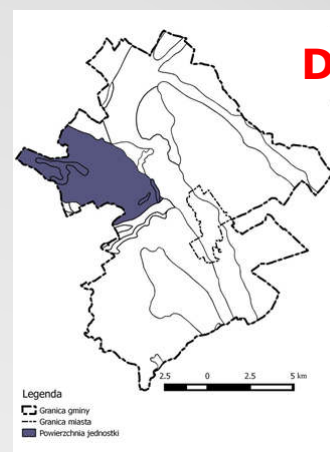
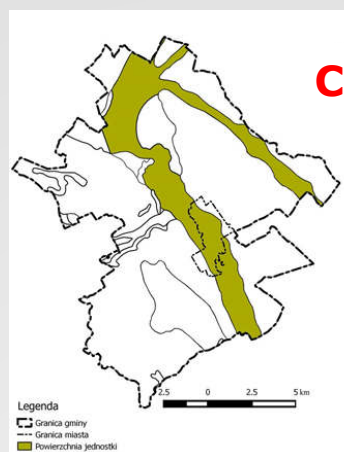
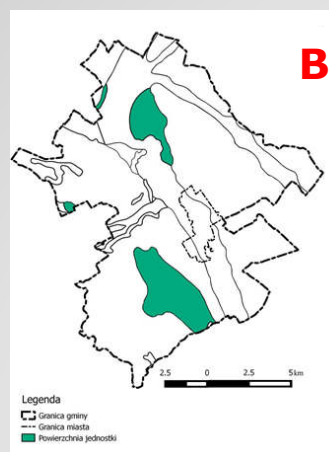
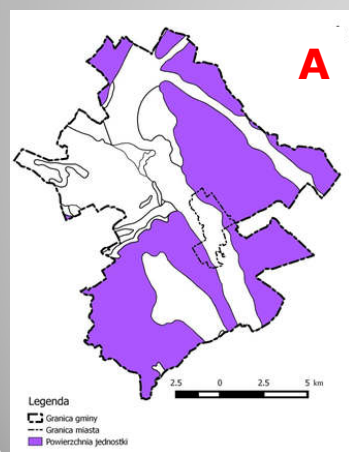
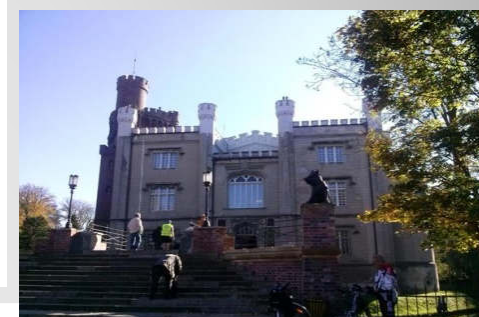

Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu
oraz jego strefie podmiejskiej

Struktura krajobrazu w gminie Kórnik

1. Wyróżniono 18 jednostek, które reprezentują 5 typów oraz 9 podtypów krajobrazu;
2. Przestrzennie dominują jednostki związane z:
 - wysoczyzną morenową płaską z przewagą pól uprawnych (ryc. A),
 - równiną sandrową z przewagą lasów (ryc. B),
 - rynną o dnie płaskim z mozaiką form użytkowania terenu (ryc. C),
 - wysoczyzną morenową płaską z udziałem pagórków wydmych oraz dominacją obszarów leśnych (ryc. D).

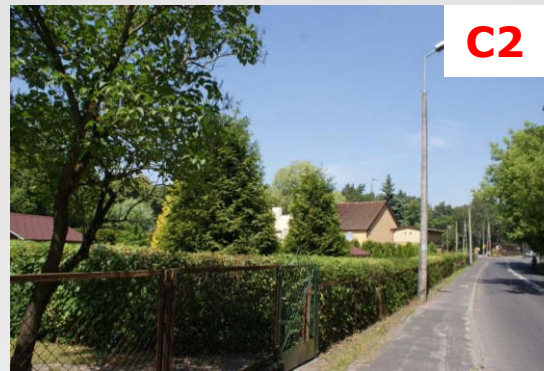

**Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu
oraz jego strefie podmiejskiej**

Struktura krajobrazu w gminie Puszczykowo

1. Wyróżniono 17 jednostek, które reprezentują 6 typów oraz 10 podtypów krajobrazu;
2. Przestrzennie dominują jednostki związane z:
 - wysoczyzną morenową falistą z przewagą terenów leśnych (jednostka A1),
 - terasą środkową wydmy z przewagą terenów zabudowy luźnej (jednostka C2),
 - wysoczyzną morenową falistą z przewagą terenów zabudowy luźnej (jednostka C1),
 - terasy zalewowej dennej z udziałem terenów leśnych (jednostka F1),

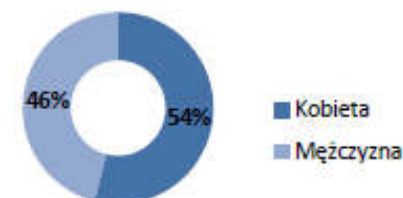

Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu
oraz jego strefie podmiejskiej

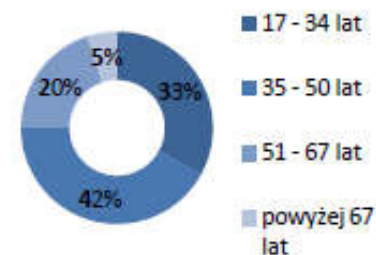
Metodyka badań:

1. Badania realizowane w latach 2015-2017,
2. Sondaż diagnostyczny z wykorzystaniem kwestionariusza ankietowego złożonego z 21 pytań,
3. Ankieta jest zmodyfikowaną wersją formularza opracowanego przez Chmielewskiego i in. (2013) na temat oczekiwań społecznych dotyczących jakości krajobrazu w różnych regionach Polski.
4. Liczba ankietowanych osób – 400:
 - miasto Poznań – 160,
 - gmina Kleszczewo – 80,
 - gmina Kórnik – 80,
 - gmina Puszczykowo – 80.

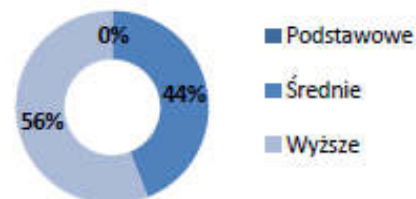
Płeć

Wiek

Wykształcenie

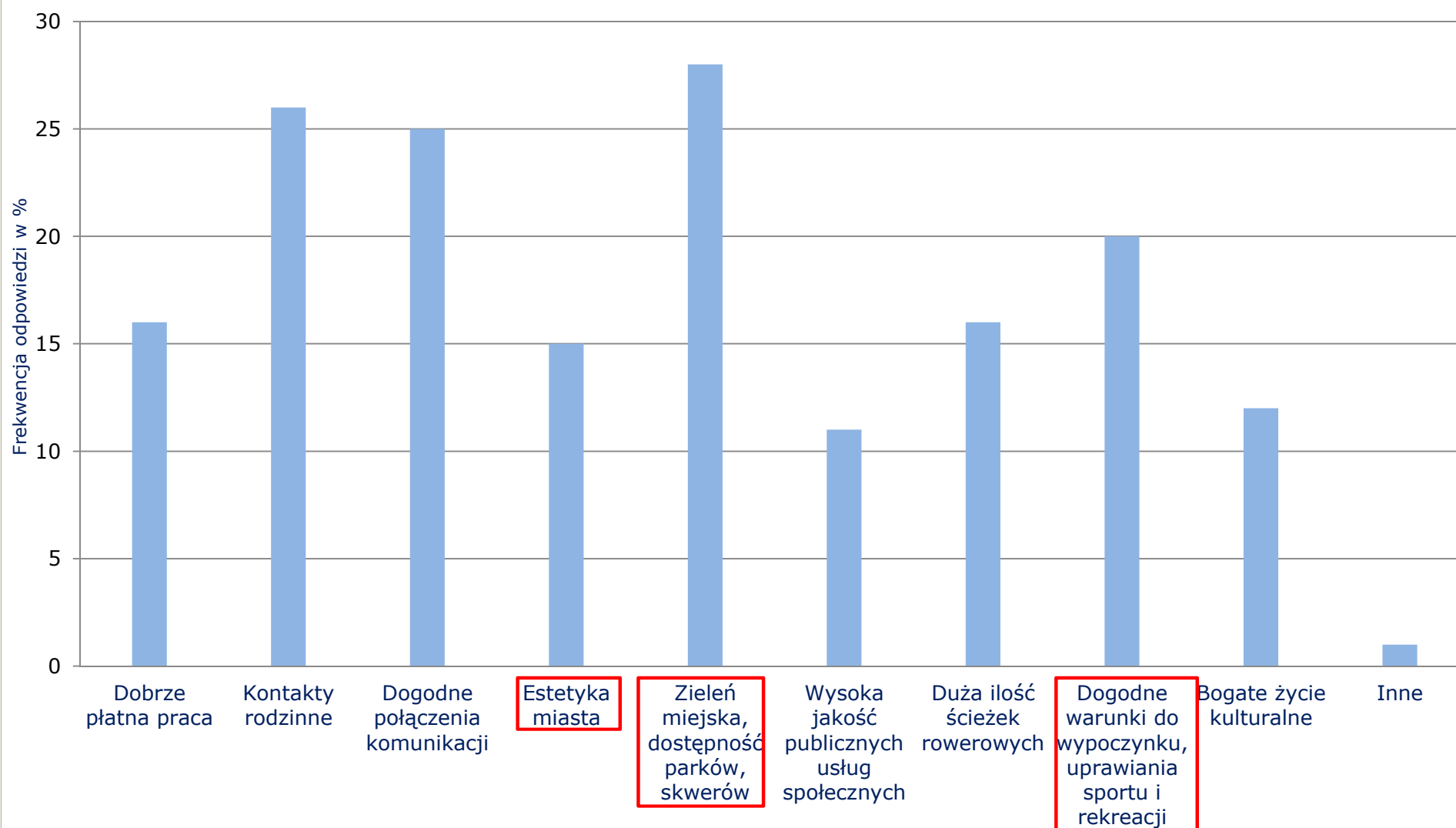

Zawód

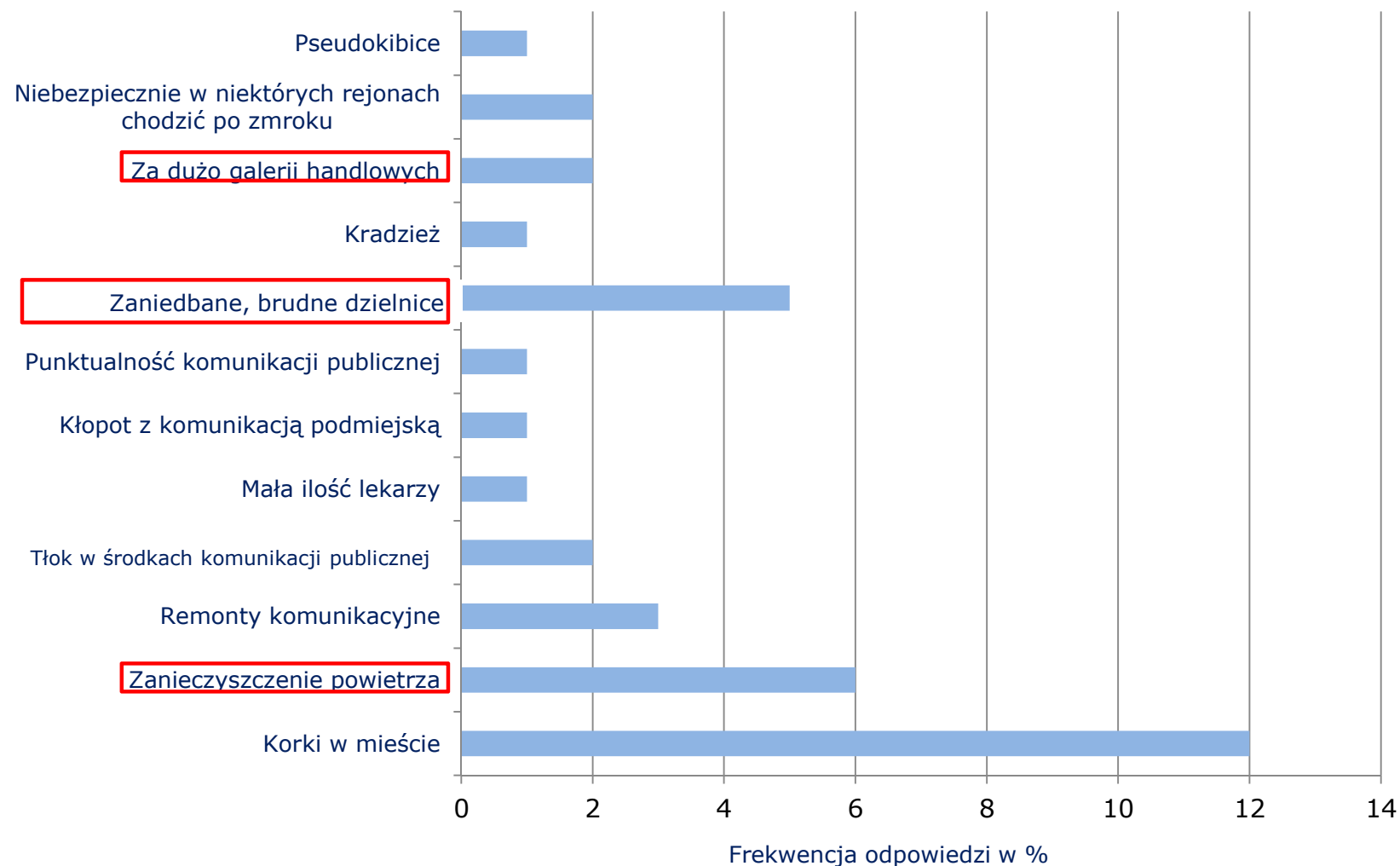
Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu oraz jego strefie podmiejskiej

Czynniki decydujące o wysokiej jakości życia w Poznaniu i strefie podmiejskiej

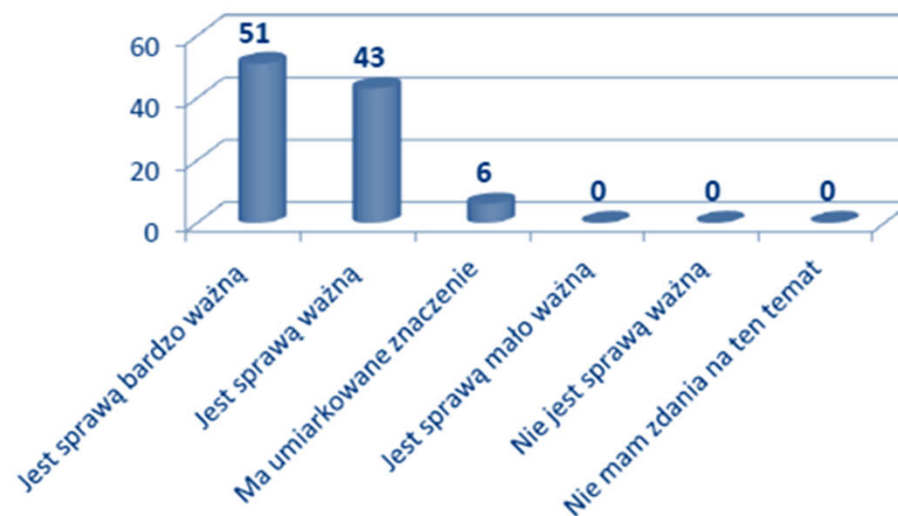
Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu
oraz strefie podmiejskiej

Czynniki obniżające jakość życia w Poznaniu i strefie podmiejskiej

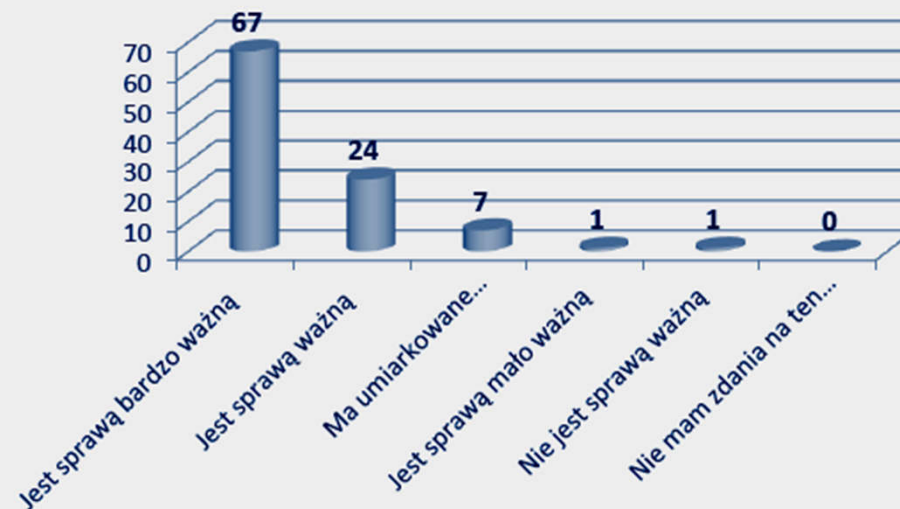
Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu
oraz strefie podmiejskiej

Znaczenie jakości krajobrazu dla warunków zamieszkania i pracy

Frekwencja odpowiedzi w %

Znaczenie jakości krajobrazu dla warunków wypoczynku

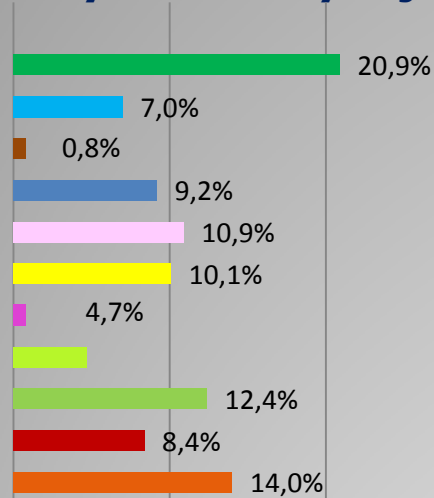

Frekwencja odpowiedzi w %

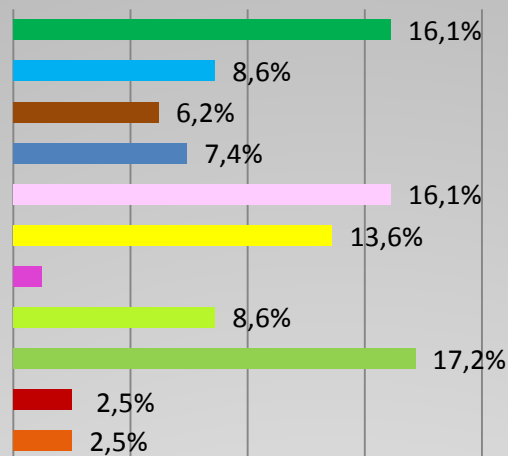

Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu oraz jego strefie podmiejskiej

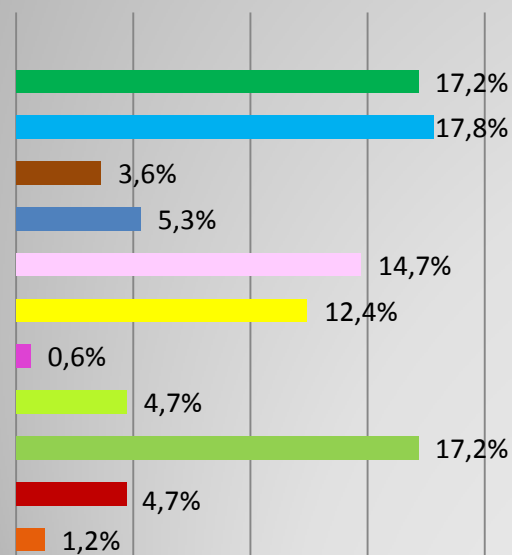
Czynniki decydujące o wysokiej jakości krajobrazu w aglomeracji poznańskiej

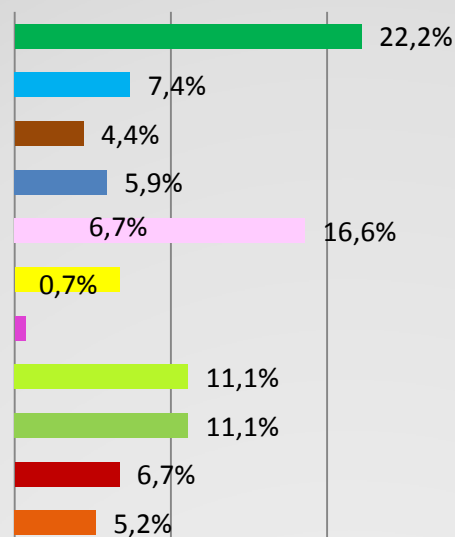
Poznań

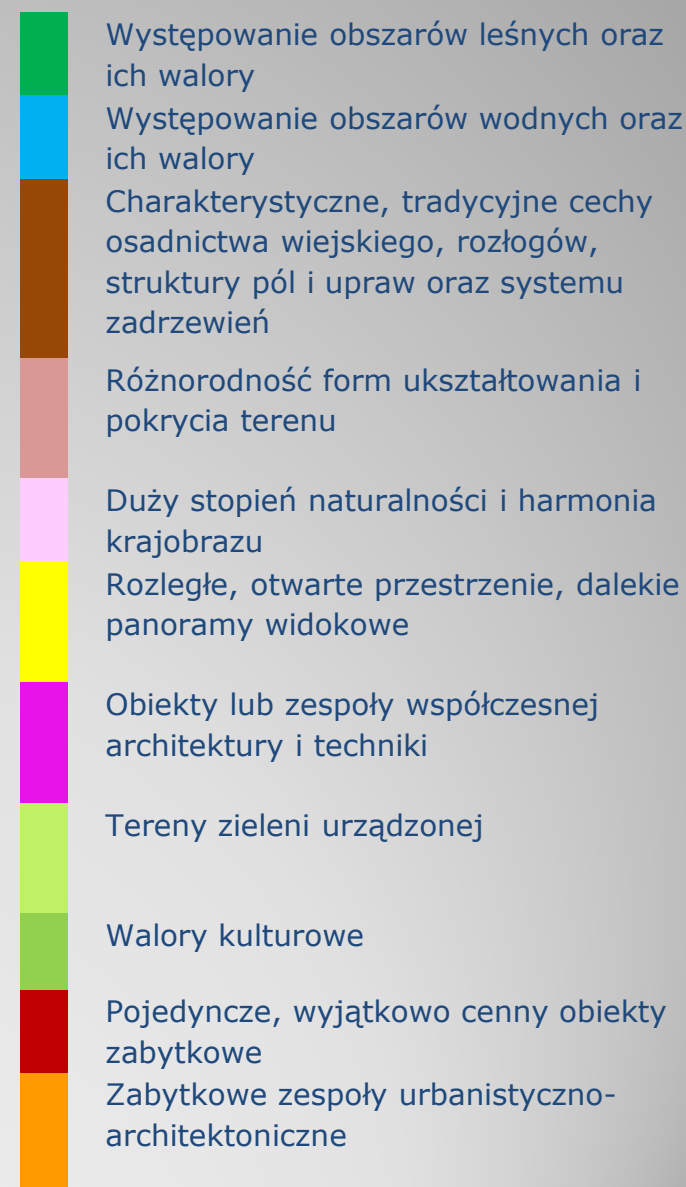
Kleszczewo

Puszczykowo

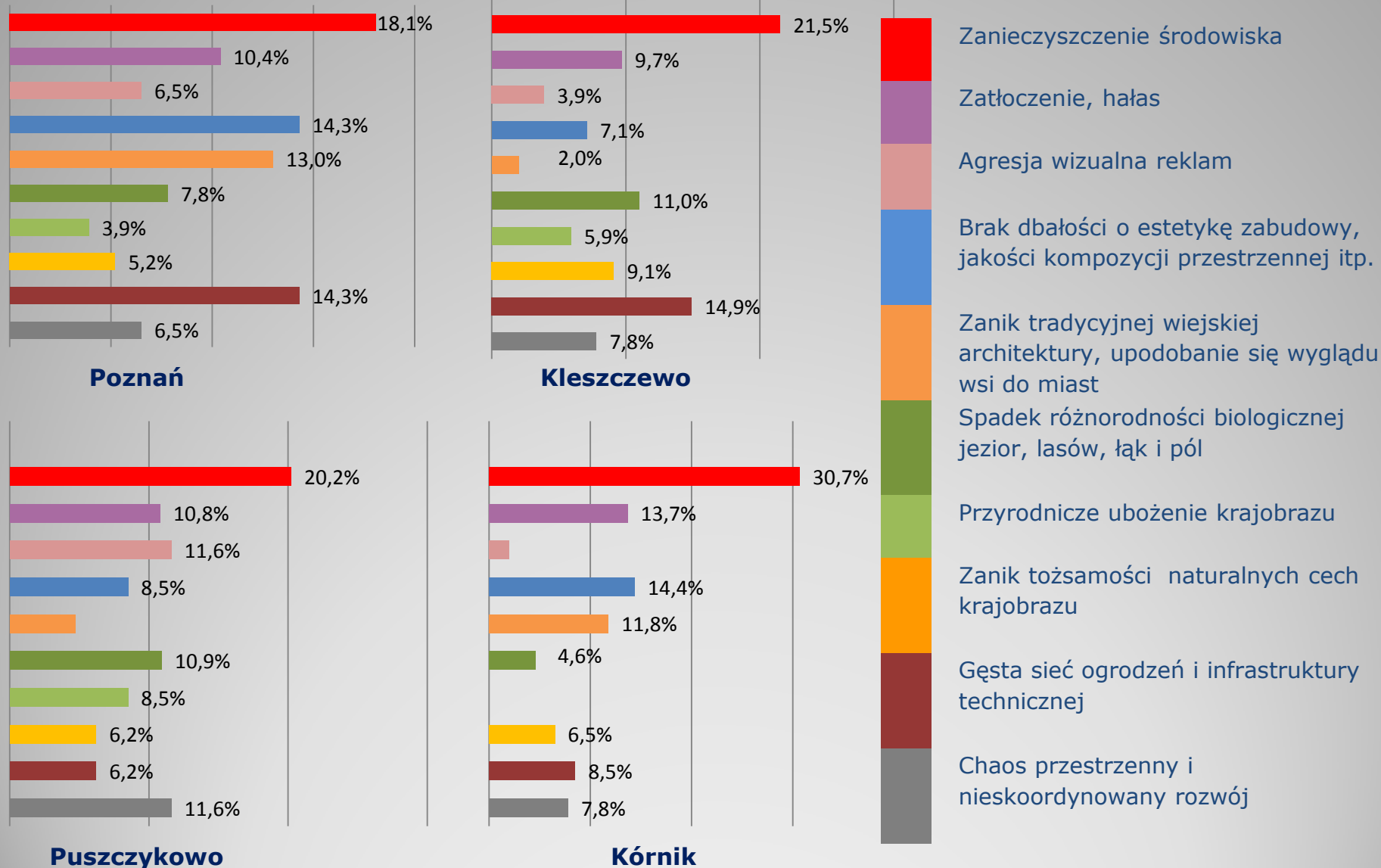

Kórnik

Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu oraz jego strefie podmiejskiej

Czynniki decydujące o niskiej jakości krajobrazu w aglomeracji poznańskiej

Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu oraz jego strefie podmiejskiej

Obszary o najwyższych walorach krajobrazu w aglomeracji poznańskiej

Krajobraz zurbanizowany

Poznań – Ostrów Tumski, Stare Miasto,
parki nad Wartą, Łęgi Dębińskie,
centrum Poznania

Czerwonak

Radojewo

Kozięglowy

Luboń

Suchy Las

Zielonka

Owińska

Krajobraz otwarty

Okolice Poznania

Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka

Okolice Promna

Dolina Warty

Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu
oraz jego strefie podmiejskiej

Obszary o najwyższych walorach krajobrazu w aglomeracji poznańskiej

Łęgi Dębińskie

Stare Miasto w Poznaniu

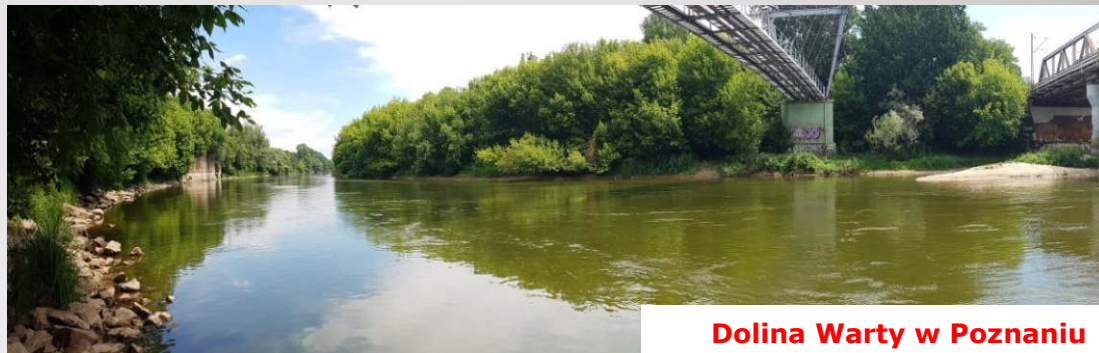
Centrum Poznania

Ostrów Tumski

Ostrów Tumski

Dolina Warty w Poznaniu

**Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu
oraz jego strefie podmiejskiej**

Ocena walorów architektonicznych miasta Poznania

Stary Browar

Biurowiec Bałtyk

OCENA WYSOKA

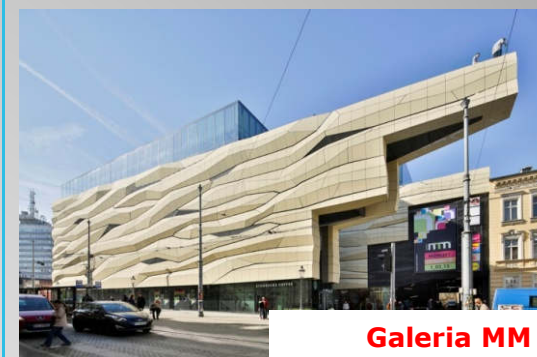
Osiedle Zwycięstwa
Kampus Morasko
Galeria handlowa
Stary Browar
Park Cytadela
Jezioro Malta
Biurowiec Bałtyk
Centrum miasta
Teatr Wielki
Stary Rynek
Brama Poznania
Winogrody

OCENA NISKA:

Dworzec PKP
Dzielnica Wilda
Galeria handlowa
Avenida
Pustostany
Galeria MM
Hotel Sheraton
Ulica Głogowska

Ulica Głogowska

Galeria MM

Kampus Morasko

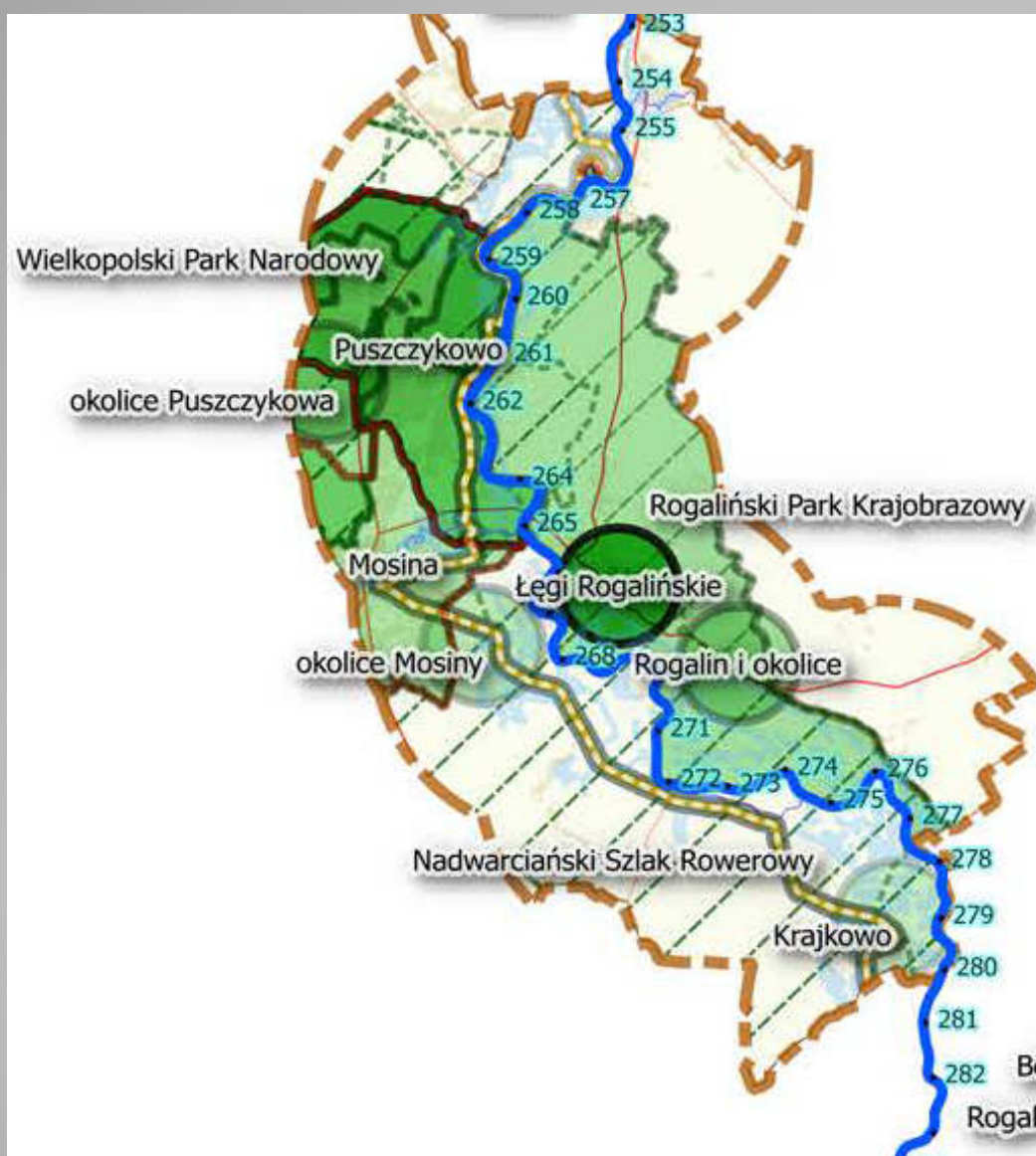

Dzielnica Wilda

**Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu
oraz jego strefie podmiejskiej**

Obszary o najwyższych walorach krajobrazu w aglomeracji poznańskiej

Krajobraz zurbanizowany

Kórnik

Mosina

Puszczykowo

Rogalin

Krajobraz otwarty

Okolice Poznania

Łęgi Rogalińskie

Okolice Mosiny

Okolice Stęszewa

Rogaliński Park Krajobrazowy

Krajkowo

Okolice Puszczykowa

Wielkopolski Park Narodowy

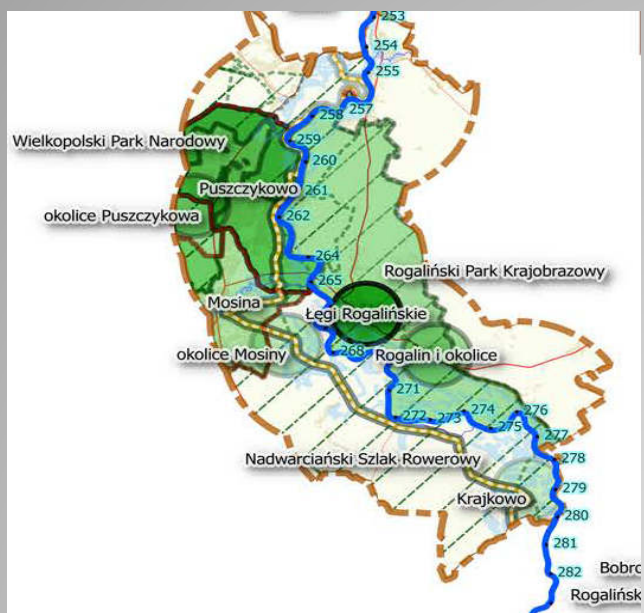
Dolina Warty

Bobrowy Szlak, Czmoniec i okolice
Rogaliński Park Krajobrazowy

Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu
oraz jego strefie podmiejskiej

Obszary o najwyższych walorach krajobrazu w aglomeracji poznańskiej

Wielkopolski Park Narodowy

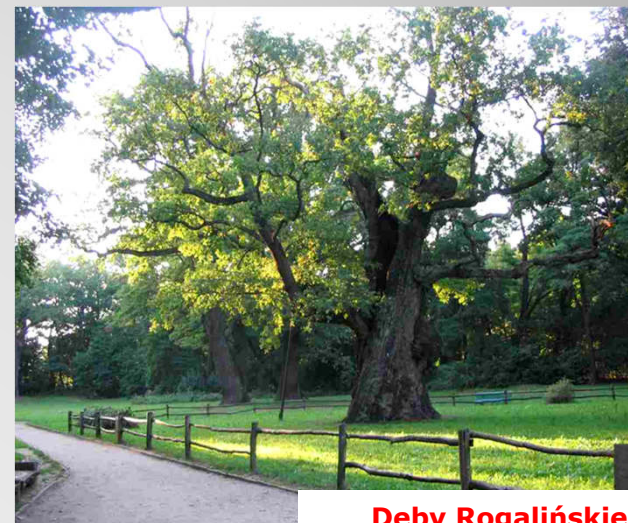
Dokumentacja fotograficzna : zbiory CBM

Rogaliński Park Krajobrazowy

Pałac w Rogalinie

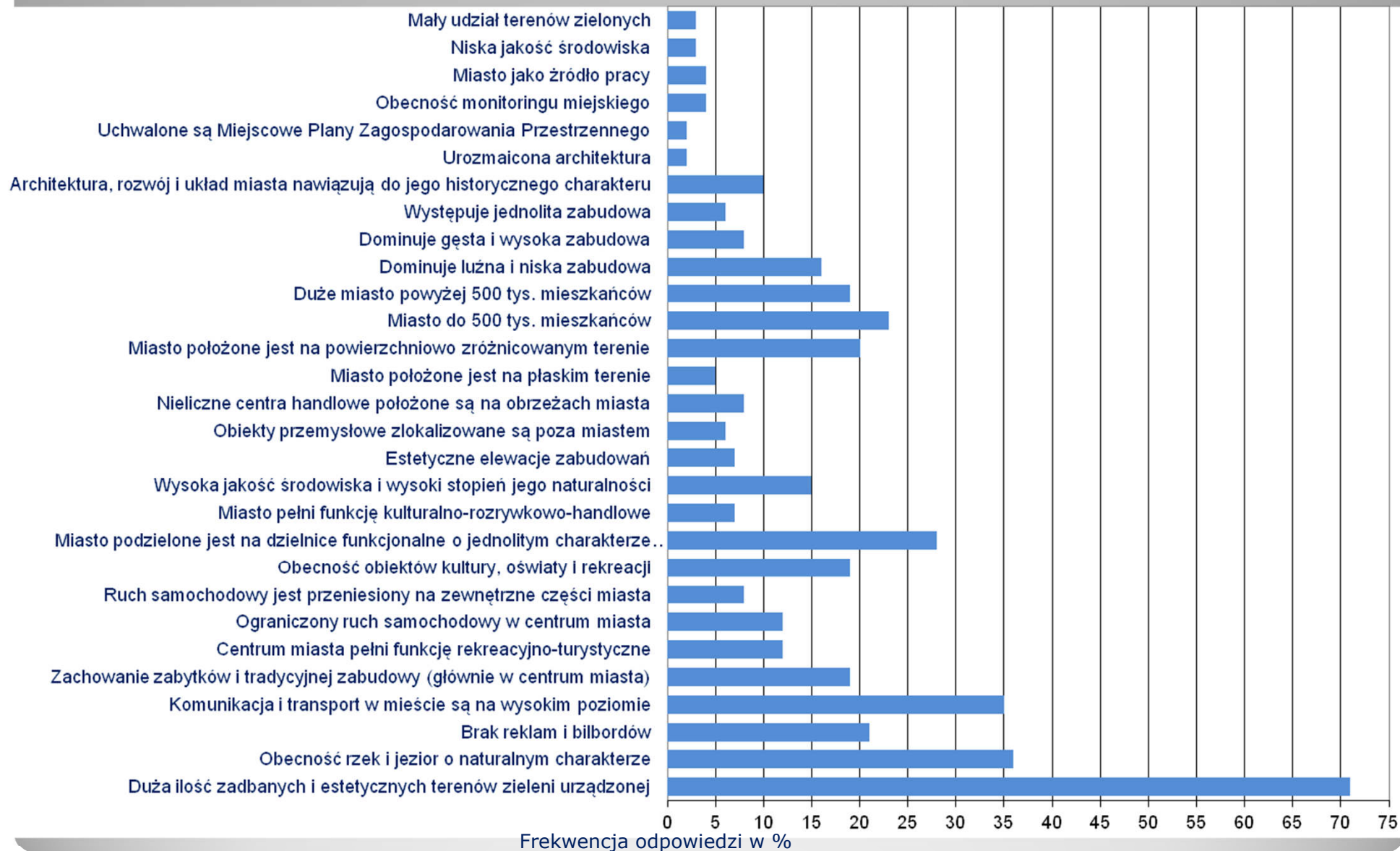

Dęby Rogalińskie

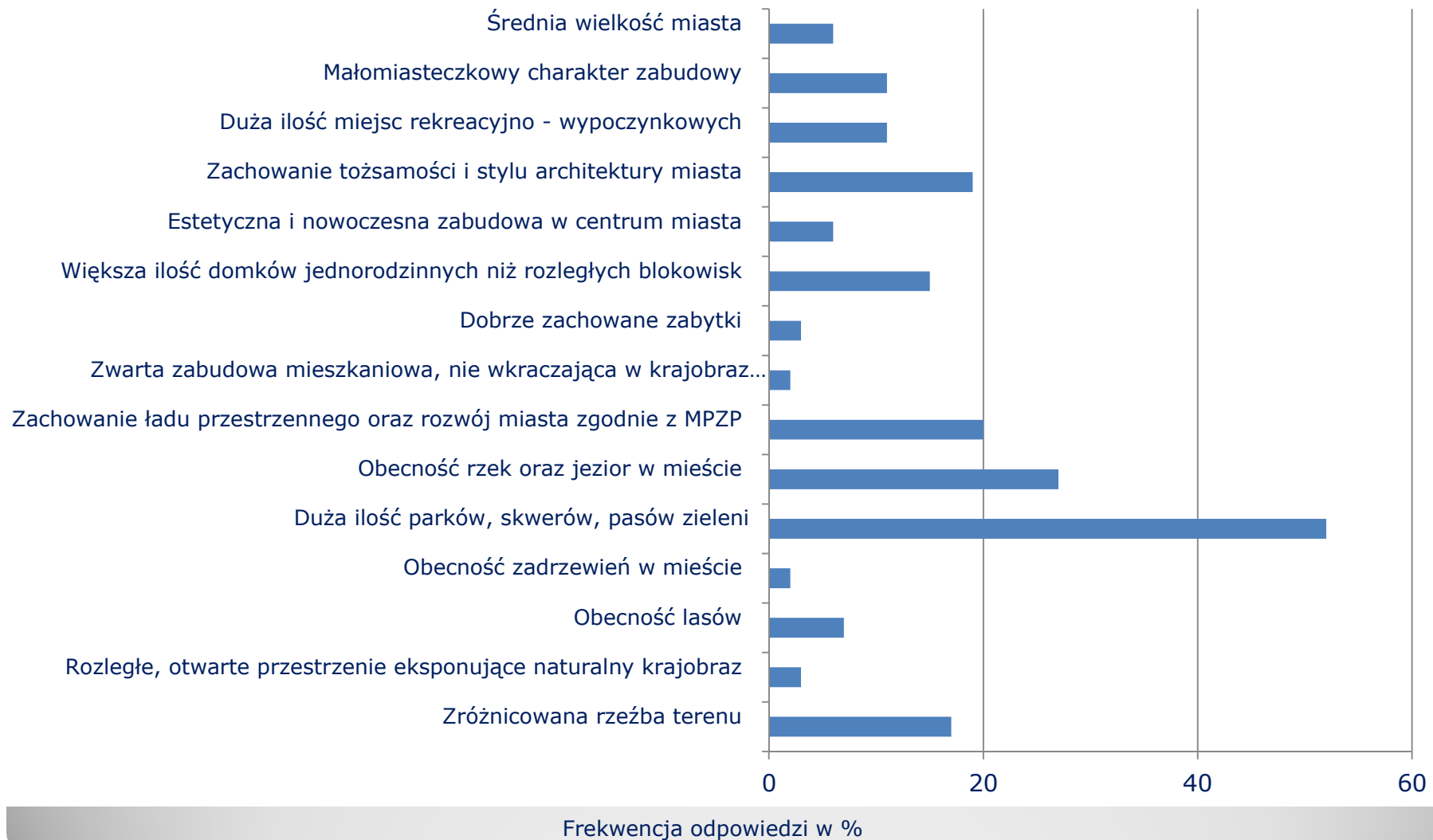
**Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu
oraz strefie podmiejskiej**

Cechy idealnego krajobrazu dużego miasta

**Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu
oraz jego strefie podmiejskiej**

Cechy idealnego krajobrazu małego miasta

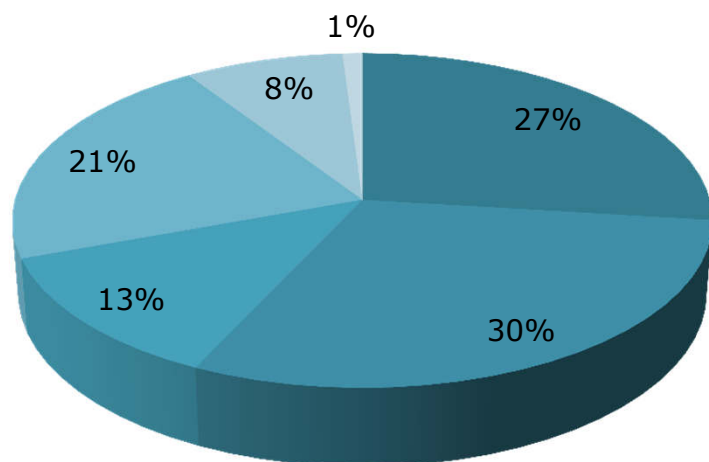
**Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu
oraz jego strefie podmiejskiej**

Cechy idealnego krajobrazu wiejskiego

**Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu
oraz jego strefie podmiejskiej**

Propozycje działań zmierzających do poprawy jakości krajobrazu miejskiego

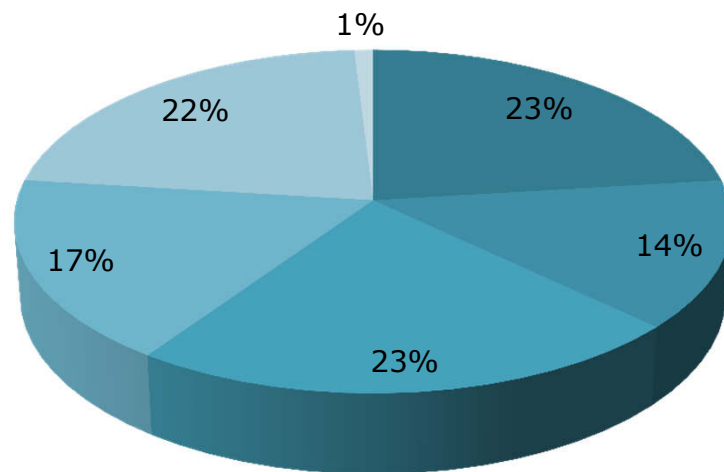

- Wprowadzanie w mieście stref wyłączonych z lokalizacji reklam
- Zwiększanie udziału terenów zieleni oraz dbałość o ich wysokie walory estetyczne
- Poprawa estetyki i funkcjonalności głównych przestrzeni publicznych
- Eliminacja lub modernizacja obiektów zaburzających ład przestrzenny oraz degradujących estetykę centrum miasta i jego głównych przestrzeni publicznych, w tym szczególnie tych o historycznym charakterze
- Opracowywanie i wdrażanie studiów i analiz krajobrazowych, szczególnie w odniesieniu do obiektów wartościowych kulturowo i przyrodniczo
- Inne działania: oczyścić rzeki i jeziora, wybudować obwodnice

**Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu
oraz jego strefie podmiejskiej**

Propozycje działań zmierzających do poprawy jakości krajobrazu wiejskiego

- Promowanie wzorców architektury regionalnej w formie dostosowanej do współczesnych potrzeb i standardu życia
- Podejmowanie prac planistycznych i realizacyjnych nad porządkowaniem struktury przestrzennej wsi - wprowadzenie ładu funkcjonalno-przestrzennego i estetycznego
- Wzbogacanie krajobrazu rolniczego w system zadrzewień i zakrzewień złożonych z rodzimych gatunków
- Przywracanie dolinom rzek charakteru zbliżony do naturalnego oraz dbałość o ich bioróżnorodność
- Wyznaczanie stref ochrony widokowej krajobrazu oraz obejmowanie ich szczególną ochroną, wprowadzanie stref wyłączanych z lokalizacji nowej zabudowy
- Inne działania: wzmacniać świadomość ekologiczną

**Spółeczna ocena jakości krajobrazu w Poznaniu
oraz jego strefie podmiejskiej**